

## ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

για την Έκθεση *«Ζωγραφίζοντας σε τόπους ιερούς. Άθως – Σινά»*  
του Βρετανού αρχιτέκτονα – ζωγράφου Doug Patterson με έργα  
εμπνευσμένα από το Άγιον Όρος και την Αγία Αικατερίνη Σινά.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

2 – 31 ΙΟΥΛΙΟΥ 2015

Η Αγιορειτική Εστία Θεσσαλονίκης, συμμετέχοντας στο πρόγραμμα των στρατηγικών δράσεων του Δήμου Θεσσαλονίκης για την προώθηση της πόλης της Θεσσαλονίκης ως τουριστικού προορισμού στην ενότητα «Μέρες Θεσσαλονίκης», διοργανώνει σε συνεργασία με τον Δήμο Καλαμάτας, Έκθεση έργων του Βρετανού Ζωγράφου – Αρχιτέκτονα Doug Patterson με τον τίτλο «Ζωγραφίζοντας σε τόπους ιερούς. Άθως – Σινά». Η Έκθεση θα πραγματοποιηθεί στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Καλαμάτας, θα εγκαινιαστεί στις 2 Ιουλίου 2015 και θα έχει διάρκεια έως τις 31 Ιουλίου 2015.

Ο Βρετανός αρχιτέκτονας και ζωγράφος Doug Patterson, μια πολυσύνθετη, Αναγεννησιακή προσωπικότητα με ένα λαμπρό επιστημονικό και καλλιτεχνικό έργο, παρουσιάζει την λαμπρή δουλειά του από το Άγιον Όρος και την Αγία Αικατερίνη Σινά ακολουθώντας τα βήματα του Ρώσου περιηγητή των αρχών του 18<sup>ου</sup> αιώνα Βασίλι Μπάρσκι.

Αυτή η ιδέα να παρακολουθήσει τη διαδρομή τριών γνωστών περιηγητών, του Βασίλι Γκρηγκόροβιτς Μπάρσκι στο Άγιον Όρος και την Ορθόδοξη Ανατολή, του Σάμιουελ Ντέιβις στα Ιμαλάια και το Μπουτάν και του Χέρκουλες Μπραμπαζόν Μπραμπαζόν στις Ινδίες, και

να αποτυπώσει με την ιδιαίτερη καλλιτεχνική γραφή του τα μνημεία, που και εκείνους εντυπωσίασαν και στην εποχή τους κατέγραψαν, αποτελεί το κεντρικό κίνητρο στο έργο του.

Η ζωγραφική του, ιδιαίτερη, φωτεινή, με τολμηρή γραμμή και λαμπρά χρώματα, υπηρετεί με τον πιο πετυχημένο τρόπο την ομορφιά, τον πλούτο, το μεγαλείο των κτισμάτων, αλλά και την ταπεινότητα, την εσωστρέφεια και την αφιέρωση των Μοναχών.

Η Έκθεση είχε πρωτοπαρουσιαστεί στους Εκθεσιακούς χώρους της Αγιορειτικής Εστίας το 2011 και από τότε έχει εκτεθεί και σε άλλους χώρους τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό.

Το 2013 και μετά από πρόταση του Doug Patterson, καθιερώθηκε σε συνεργασία με τον Doug Patterson, την Αγιορειτική Εστία και το Royal College of Art του Λονδίνου, κοινή υποτροφία για έναν απόφοιτο καλλιτέχνη του Royal College of Art, ο οποίος θα εργάζεται στο Άγιον Όρος και μετέπειτα η δουλειά του θα παρουσιάζεται στην Αγιορειτική Εστία. Ο πρώτος υπότροφος της εν λόγω υποτροφίας, ήταν ο Tim Vyner, η Έκθεση του οποίου φέρει τον τίτλο “Μια εμπειρία ζωής στο Άγιον Όρος” και παρουσιάζεται στους εκθεσιακούς χώρους της Αγιορειτικής Εστίας ήδη από τον Φεβρουάριο του 2015.

### Βιογραφικό Doug Patterson

Ο Doug Patterson σπούδασε αρχικά στο Hornsey College of Art και στο Royal College of Art και έλαβε τον τίτλο του Μαγίστρου των Τεχνών. Ακολούθησαν σπουδές αρχιτεκτονικής στην Architectural Association School of Architecture από όπου και αποφοίτησε το 1974 ιδρύοντας την προσωπική του εταιρεία design. Για τα επόμενα 25 χρόνια σχεδίασε ένα ευρύ φάσμα παραγγελιών και ποικίλων δημιουργικών projects, που περιελάμβαναν σκηνικά για κινηματογράφο, σχέδια και εσωτερική διακόσμηση για υπερπολυτελή θαλαμηγό 28 κλινών. Έχει πραγματοποιήσει επίσης πολυάριθμες αρχιτεκτονικές κατασκευές και διάφορες καλλιτεχνικές αναθέσεις σε πολλές χώρες συμπεριλαμβανομένων των ΗΠΑ, Τατζικιστάν, Σαουδικής Αραβίας, Ελλάδας, Ρωσίας, Κούβας, Ινδίας και Αγγλίας.

Την περίοδο αυτή εργάζεται σε ένα project για μια παραδοσιακή κατοικία Μακεδονικής Αρχιτεκτονικής στο Νυμφαίο.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων χρόνων ακολούθησε ανιχνευτικά τα βήματα των τριών ζωγράφων-περιηγητών του 18ου και 19<sup>ου</sup> αιώνα, Vasili Gregorovic Barsky (1701-1747), Samuel Davis (1760 – 1819) και Hercules Brabazon Brabazon (1820 – 1904), στα ταξίδια τους ανά τον κόσμο, στην προσπάθεια τους να αποτυπώσουν ζωγραφικά τις τρεις μεγάλες θρησκείες του κόσμου – τον Ορθόδοξο Χριστιανισμό, το Ισλάμ και το Βουδισμό. Το πρόγραμμα αυτό περιελάμβανε την σχεδίαση και εικαστική απόδοση των Ορθόδοξων Χριστιανικών Μοναστηριών του Αγίου Όρους και των Μετεώρων στην Ελλάδα και της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά, τεμενών και άλλων ισλαμικών μνημείων στη Βόρεια Αφρική και την Ινδία και βουδιστικών Dzongs στο Μπουτάν.

Για τις ατομικές εκθέσεις και συμμετοχές του, που τα τελευταία 20 χρόνια έχουν φιλοξενηθεί και συμπεριληφθεί σε εξαιρετικές προσωπικές συλλογές, εκθεσιακούς χώρους και μουσεία αντιπροσωπευτικά, αναφέρονται τα εξής:

- Έργα για τον υπόγειο σταθμό του μετρό στο Λονδίνο «έργο προσδιορισμού», επιφάνειες με σμάλτο, ανάθεση από τον ίδιο φορέα.
- «Χαρτοφυλάκιο του Ντουμπάι», για την εταιρία υπολογιστών Lotus.
- «Τα παλάτια Rajahstan», χορηγία της Εταιρείας Ινδικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς.
- Η Συλλογή υδατογραφιών «Άγιο Όρος» για ιδιωτικό συλλέκτη.
- «12 λιθογραφίες του Μοναστηριού της Αγ. Αικατερίνης Σινά», Αίγυπτος για το Ίδρυμα Αγ. Αικατερίνης.
- Το «Χαρτοφυλάκιο Assam» που πραγματεύεται υδατογραφικά ένα ταξίδι με βάρκες στον μεγάλο ποταμό Brahmaputra, από το Guwahati στο Sibsaga, παραγγελία των Επιχειρήσεων Ναυσιπλοΐας της Βεγγάλης.

- Την «Συλλογή του Μπουτάν» για την οποία ζωγράφισε τα 20 βουδιστικά μοναστήρια και τα Dzongs του Βασίλειου του Μπουτάν για το Ίδρυμα Tarayama στο Μπουτάν.

## **Doug Patterson**

### **Ζωγραφίζοντας σε τόπους Ιερούς**

Το ζωγραφικό έργο του Doug Patterson έχει ως ισχυρό κίνητρο και έμπνευση τους Ιερούς Τόπους, όπως αυτοί καταγράφηκαν από τις επισκέψεις, τη διαμονή και το έργο τριών περιηγητών στις Μοναστικές Κοινότητες τριών θρησκειών: της Ορθοδοξίας, του Ισλάμ και του Βουδισμού.

Ακολούθησε για το σκοπό αυτό τις διαδρομές τριών περιηγητών – καλλιτεχνών του 18<sup>ου</sup> και 19<sup>ου</sup> αιώνα [*Vasili Gregorovic Barsky (1701-1747)*, *Samuel Davis (1760 – 1819)* και *Hercules Brabazon Brabazon (1820 – 1904)*], που ο καθένας τους επισκέφτηκε και περιηγήθηκε κάποια από τα σημαντικότερα μέρη λατρείας, που εκπροσωπούν τις τρεις μεγαλύτερες θρησκείες του κόσμου.

Οι τρεις καλλιτέχνες από τους οποίους εμπνεύστηκε, του προσέφεραν μια αφορμή, ένα γενικό πλαίσιο και μια αφηγηματική προοπτική, μέσα από την οποία διερεύνησε την τέχνη, την αρχιτεκτονική και τη θρησκευτική ζωή. Άντλησε στοιχεία, μετά από εξαντλητική έρευνα, πάνω στο έργο των τριών αυτών πολύ διαφορετικών προσωπικοτήτων-περιηγητών και ξεκίνησε το ταξίδι του έχοντάς τα σαν πυξίδα και σκάφος στην εξερεύνησή του στον ιδιαίτερο κόσμο της πίστης, στο παρελθόν και στο παρόν των θρησκευτικών κοινοτήτων και των ιερών καθιδρυμάτων, όπου στεγάζονται και πάντα σε συνδυασμό με τις επιπτώσεις και επιρροές του σύγχρονου κόσμου σε αυτά.

Ο Paterson, που ταξίδεψε για μεγάλο χρονικό διάστημα με τα πινέλα του, τα μπλοκ-ζωγραφικής και τα καβαλέτα του, συνεχίζοντας έτσι την μακρά παράδοση των καλλιτεχνών-περιηγητών, πιστεύει ότι η διαδικασία ζωγραφικής αποτύπωσης και σχεδιασμού, προσφέρει στον καλλιτέχνη μια δυνατότητα εξοικείωσης, μια ιδιαίτερη προοπτική και πρόσβαση σε έναν τόπο και στους ανθρώπους του. Το έργο του συνδυάζει το πάθος, την γραμμή και το χρώμα των καλλιτεχνών που διάλεξε να ακολουθήσει.

Άθως. Το Άγιον Όρος της Ορθοδοξίας.

Το Άγιον Όρος κατέχει μοναδική θέση στον Ανατολικό Χριστιανικό κόσμο. Για πάνω από μια χιλιετία, μοναχοί διαφόρων εθνικοτήτων έχουν ζήσει στα μοναστήρια, τα οποία είναι σκαρφαλωμένα στους βράχους σαν να αψηφούν την βαρύτητα σε αυτόν τον αυτοδιοικούμενο προμαχώνα της Ορθοδοξίας, που αποτελεί ένα θησαυροφυλάκιο για έργα τέχνης αρχαιοτάτων χρόνων και ανεκτίμητης αξίας βιβλιοθήκες, με την αδιάλειπτη προσευχή και το αδιάκοπο πρόγραμμα λειτουργικής ζωής, που δεν έχει αλλοιωθεί εδώ και αιώνες, καθώς η πρόσβαση εξακολουθεί να παραμένει αυστηρά ελεγχόμενη.

Ο Doug Paterson επισκέφθηκε για πρώτη φορά το Άγιο Όρος το 2002 και μέχρι σήμερα το έχει περιηγηθεί περισσότερες από 10 φορές, κερδίζοντας τον σεβασμό και την εμπιστοσύνη τόσο των μοναχών όσο και της Ιεράς Κοινότητας, που του έχουν χορηγήσει μια ειδική άδεια η οποία του επιτρέπει να επισκέπτεται για να σχεδιάζει και να ζωγραφίζει τα 20 Ιερά Καθιδρύματα. Είναι η πρώτη φορά που κάτι τέτοιο επιχειρήθηκε, αν εξαιρέσει κανείς τον Ρώσο μοναχό Βασίλειο Γκρηγόροβιτς Μπάρσκι, που του είχε διατεθεί παρόμοια άδεια το 1745.

Να πώς περιγράφει ο ίδιος την εμπειρία του από τις επισκέψεις αυτές:

*«Αν και είναι πολύ δύσκολο κανείς να εκφράσει με λόγια τις εμπειρίες του στο Άγιον Όρος ωστόσο θα κάνω μια προσπάθεια.*

*Επισκέφθηκα για πρώτη φορά το Άγιο Όρος το 2002. Πήρα το πλοίο από την Ουρανούπολη προς την Δάφνη, όπου και αποβιβάστηκα για να αλλάξω αμέσως μετά πλοίο. Στη συνέχεια, έπλευσα κατά μήκος της ακτής προς τα Καρούλια. Τίποτα στη ζωή μου δεν θα μπορούσε να με έχει προετοιμάσει για αυτό το μοναδικό ταξίδι, την μνημειακή του διάσταση, το μεγαλείο του και την απρόσμενη οικειότητα της θέας του. Ήμουν συγκινημένος από την αρχιτεκτονική των μοναστηριών σκαρφαλωμένων σαν φωλιές αετών, στερεωμένες σε προσόψεις βράχων. Σχεδιάζα στο σημειωματάριο μου βιαστικά το σκηνικό, προσπαθώντας να αποδώσω τις λεπτές διαβαθμίσεις των χρωμάτων και να συλλάβω την φευγαλέα επίδραση του φωτός και της ατμόσφαιρας. Συνειδητοποίησα τότε πως, χωρίς καμιά αμφιβολία, το Άγιον Όρος κατέχει μια ξεχωριστή θέση σαν πνευματικό κέντρο στον κόσμο.*

*Εννοείται ότι μετά την πρώτη μου εμπειρία, έχω επισκεφτεί στη συνέχεια το Άγιο Όρος πολλές φορές και σε όλες τις εποχές του χρόνου. Επιπλέον, είχα το προνόμιο να μου επιτραπεί να σχεδιάσω και να ζωγραφίσω τα διάφορα Μοναστήρια και Σκήτες. Στην πορεία έχω αποκτήσει πολλούς φίλους που μου έχουν μάθει να κινούμαι σε διαφορετικά μονοπάτια. Οι εμπειρίες αυτές έχουν προσηλωθεί στην ψυχή μου και μου αναπτρώνουν το ηθικό, θυμίζοντάς μου πως η ζωή είναι μόνο μια στιγμή, και ο Θεός τόσο κοντά όσο ένας ψίθυρος.*

## **Λίγα λόγια για την Αγιορειτική Εστία**

Η «Αγιορειτική Εστία» είναι Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία, που ιδρύθηκε το 2000 από τον Δήμο Θεσσαλονίκης και την Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους και ουσιαστικά αποτελεί την λειτουργική συνέχεια της Εκθέσεως «Θησαυροί του Αγίου Όρους», που παρουσιάστηκε το 1997, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων της Θεσσαλονίκης ως Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης.

Στεγάζεται στο κέντρο της πόλης, στο διατηρητέο κτίριο Νεδέλκου, στην οδό Εγνατία 109, κτίριο το οποίο παραχωρήθηκε από τον Δήμο Θεσσαλονίκης για τις δραστηριότητές της.

Διοικείται από 7μελές Διοικητικό Συμβούλιο υπό την προεδρεία του εκάστοτε Δημάρχου Θεσσαλονίκης. Έχει ως επίτιμο Πρόεδρο τον εκάστοτε Πρωτεπιστάτη του Αγίου Όρους. Από τα υπόλοιπα έξι μέλη του Συμβουλίου, τα τρία ορίζονται από τον Δήμο Θεσσαλονίκης και τα τρία από την Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους. Τη θέση του Αντιπροέδρου καταλαμβάνει ένα από τα Ιεροκοινοτικά Μέλη του Συμβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει πενταετή θητεία και ορίζεται στην αρχή της αναλήψεως των καθηκόντων της νέας δημοτικής αρχής.

Οι σκοποί της Αγιορειτικής Εστίας, όπως περιγράφονται στο Καταστατικό της είναι οι εξής:

**A.** Η διαχείριση του διατηρητέου κτιρίου της πρώην κλινικής Νεδέλκου, ιδιοκτησίας του Δήμου Θεσσαλονίκης επί της οδού Εγνατίας αρ. 109, όπου στεγάζονται τα θρησκευτικής – λατρευτικής και καλλιτεχνικής αξίας παράγωγα εκθέματα, καθώς και συναφείς προς αυτά δραστηριότητες και προγράμματα που αποτελούν λειτουργική συνέχεια της Εκθέσεως «Θησαυροί του Αγίου Όρους».

**Β.** Η οργάνωση και λειτουργία εκθέσεων που θα αναδεικνύουν τη μακρά μοναστική παράδοση του Αγίου Όρους, το ρόλο εν γένει του Ορθόδοξου Μοναχισμού, την ιστορική και πολιτιστική διαδρομή του και τη μεγάλη πνευματική και πολιτιστική παρακαταθήκη και τη σύγχρονη αποστολή του Αγίου Όρους.

**Γ.** Η οργάνωση βιβλιοθήκης με το σύνολο, ει δυνατόν, των εκδόσεων, ελληνικών και ξένων, για το Άγιον Όρος, τον Ορθόδοξο Μοναχισμό και το Βυζαντινό Πολιτισμό.

**Δ.** Η οργάνωση συνεδρίων, ομιλιών, συμποσίων και άλλων εκδηλώσεων, που θα υποστηρίζουν και θα προβάλλουν τους σκοπούς της Αγιορειτικής Εστίας.

*Ε. Η έκδοση επιστημονικών εργασιών, μονογραφιών, καταλόγων, ανατύπων κ.λπ. από τις βιβλιοθήκες των Ιερών Καθιδρυμάτων, τις εκδηλώσεις της Αγιορειτικής Εστίας, ή τις επιμέρους συνεργασίες και ανατεθείσες μελέτες.*

Το 2015 είναι χρονιά σταθμός για την Αγιορειτική Εστία καθώς συμπληρώνει 15 χρόνια δημιουργικής και επιτυχημένης πολιτιστικής, επιστημονικής και πνευματικής δραστηριότητας στη Θεσσαλονίκη, την χώρα και τον κόσμο.

Διαχειρίστηκε με ευαισθησία, αλλά και επιστημονική δεοντολογία χάρις στο υψηλό επίπεδο των λαμπρών συνεργατών της, ένα μοναδικό προνόμιο να είναι ο φορέας, στον οποίο ο Δήμος Θεσσαλονίκης και η Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους εμπιστεύθηκαν την ευθύνη να διαχειριστεί, να υπηρετεί και να προβάλλει μία κορυφαία έκφραση της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, μια σημαντική πτυχή της πολιτιστικής μας ιδιοπροσωπείας και της μακραίωνης σχέσης της Αθωνικής Πολιτείας με την πόλη της Θεσσαλονίκης, την πόλη μετά την Πόλη.

Το έργο της, έργο ικανών, αφοσιωμένων, διεθνώς καταξιωμένων συνεργατών, ατόμων και φορέων, μετρήσιμο και εντυπωσιακό σε μέγεθος και ποιότητα, παραμένει ως μία πολύτιμη πολιτιστική, επιστημονική και πνευματική παρακαταθήκη στη Θεσσαλονίκη.

Δέκα διεθνή Συνέδρια, 300 πρωτότυπες επιστημονικές ανακοινώσεις, εννέα πολυετείς έρευνες, 18 εκθέσεις κειμηλίων, ζωγραφικής, ιστορικών τεκμηρίων, φωτογραφίας, είκοσι οκτώ τίτλοι εκδόσεων, δεκάδες εκδηλώσεις συνθέτουν το κληροδότημα αυτό.

Με αυτή την αποσκευή, η Αγιορειτική Εστία θα γιορτάσει την επέτειο της 15ετίας, στο πλαίσιο πάντοτε των δυνατοτήτων και στα περιθώρια των μέσων που διαθέτει.

Οι δραστηριότητες της Αγιορειτικής Εστίας στην δεκαπενταετία αυτή, υπερκάλυψαν τους στόχους που έθεσαν από την πρώτη στιγμή οι συνιδρυτές, με προγράμματα, δραστηριότητες και εκδηλώσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Πρωτογενείς έρευνες, εκδόσεις, Συνέδρια, εκθέσεις, και η συνεχώς αναπτυσσόμενη λειτουργία του Βιβλιοπωλείου της, η ίδρυση Βιβλιοθήκης με επίκεντρο την βιβλιογραφία για το Άγιο Όρος,

Η άριστη αξιοποίηση του διατηρητέου κτιρίου Νεδέλκου, στο κέντρο της Βυζαντινής Θεσσαλονίκης, όπου και τα ιστορικά μετόχια των Μονών του Αγίου Όρους, η οργάνωση και τήρηση αρχείων, η παροχή δυνατοτήτων σε νέους πτυχιούχους να πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση, η ενίσχυση των βιβλιοθηκών στον ελλαδικό και τον διεθνή χώρο, αξιοποιώντας τις δικές της εκδόσεις, αλλά και το εκδοτικό απόθεμα το σχετικό με το Άγιο Όρος, είναι οι σταθεροί τομείς στους οποίους συνεχίζει να δραστηριοποιείται η Αγιορειτική Εστία.

*Η παραγωγική και πετυχημένη συνεργασία της με τους άλλους πολιτιστικούς οργανισμούς και το επιστημονικό δυναμικό της χώρας, της επέτρεψαν να μπορεί να παρουσιάσει έναν απολογισμό, με προγράμματα και δράσεις υψηλού επιστημονικού επιπέδου και άριστης οργάνωσης και τεχνικής υποστήριξης.*